

Մաշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցույ Սուրբ Յակոբ Կիրակնորեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Դեկտեմբեր 2007
ԺԵ տարի- թիւ 4

Այս թիւով...

Խմբագրական՝

Հաւասարակշռել նիւթերէն եւ հոգեւոր կեանքերը: Էջ 2

Սուրբ Յակոբ Մծբնացի, սուրբ առաքեալներ Թադէոս եւ Բարթողոմէոս, Սուրբ Ստեփանոս նախապկայ: Դեկտեմբեր ամսուան բացատրական բառարան: Էջ 3-4

Փամատուն, Իսրայէլ, Լերան քարոզը. եկեղեցական բառարան: Էջ 5

Նոր տարուան հայկական դիմագիծը: Էջ 6

Հայաստանեայց եկեղեցին, հարցումներով, պատասխաններով: Էջ 6

Պօղոս առաքեալի կողմէ Թեսաղոնիկեցիներուն գրուած առաջին նամակէն: Էջ 7

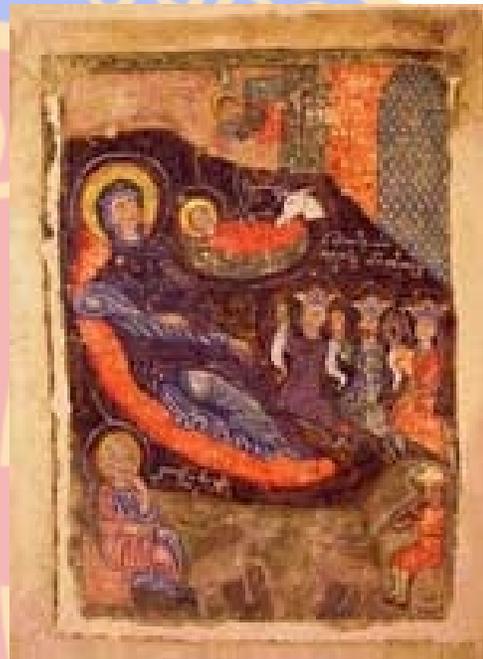
Աստուածաշունչը մանուկներու համար. Յիսուսի Ծնունդը «Ա. մաս»: Էջ 8-9-10

Եզակի գիրեր: Էջ 11

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 12-13-14-15

Նոյեմբեր ամսուան մասնակցողներ: Էջ 16

ԾՆՈՐՀԱԻՈՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴ

Իւրաքանչիւր մարդ իր ըրած բարիքին փոխարէնը Տիրոջմէ պիտի ստանայ:

Եփեսացիներուն 6.8

Խմբագրական

Նոր տարուան խոհեր

Ձեռք անդրադառնար թէ ժամանակը ինչպէս կ'անցնի, կը սուրայ, բայց տարեվերջի դեկտեմբերեան օրերը կու գան յանկարծ մեզի յիշեցնելու թէ տասներկու ամիսներ եւս սահած զացած են ու ահա, անգամ մը եւս, նոր տարուան մը սեմին ենք :

Մեզմէ ո՞վ զարմանքով չէ անդրադարձած ժամանակի արագ անցնելուն ու չէ ապշած թէ ինչպէ՞ս չզգաց ժամանակին անցնիլը: Ընդհանրապէս այս իրողութեան անդրադառնալը համեմատաբար նուազ ուրախութիւն պատճառող կացութիւն կը ստեղծէ, որովհետեւ ո՛չ որ կ'ուզէ որ ժամանակը արագ անցնի, օրերը սահին, ու յանկարծ իրենց աւարտին յանգին:

Երկու մտածումներ կրնան յառաջանալ ժամանակի սրնթաց անցքին շուրջ:

Առաջին՝ ժամանակի անցնիլը տխրութիւն պիտի պատճառէ մա՛նաւանդ, եթէ ոչ մի՛այն, անոնց մօտ որոնք այդ յարգի պահերը բարեբեր ձեւով չօգտագործեցին: Այն կեանքերը որոնք լեցուն են բեղուն գործունէութեամբ, բարիքով եւ բարութեամբ, խաղաղութեամբ եւ աշխարհի հետ հաշտ ըլլալու զգացումով, նուազ դառն պիտի զգան ժամանակի անցնիլը որովհետեւ այս վերջինը «կորսնցուցած» պիտի չըլլան: Անոնք որոնք իրենց կեանքերը կը տրամադրեն առաքինութեան, բառին լայն իմաստով բարի գործերու, պիտի չի սգան իրենց ժամանակի անցնիլը որովհետեւ պիտի հաստատ գիտնան թէ անցած ժամանակը օգտակար եւ բարի ձեւով գործածած են: Ընդհակառակը, անոնք որոնք կը տխրին ժամանակի անցման առջեւ, կը թուի թէ անոնք են որոնք իրենց շնորհուած կեանքն ու ժամանակը չկրցան լաւապէս վայելել, բարի գործով հարստացնել ու այդպիսով գոհանալ:

Երկրորդ մտածումը կը վերաբերի ժամանակի՝ Աստուծմէ մեզի տրամադրուած ժամանակի աւարտին կապուած հաստատումին, որուն ինչպէս ըսինք կ'անդրադառնանք ընդհանրապէս իրերայաջորդ տարեվերջերու առթիւ: Նոյնպէս, այս մտածումը կարծես աւելի սարսափելի կը թուի անոնց որոնք իրենց ժամանակը լաւապէս չեն օգտագործած, բարով ու խաղաղութեամբ չեն ապրած, ու կը վախնան որ եթէ ժամանակը վերջանայ այդ երկուքը՝ բարիք եւ խաղաղութիւն վայելելու առիթը փախցուցած ըլլան: Ծիշդ այդ պատճառաւ, մարդս իր օրերը անցընելու է իբրեւ վերջինը, անոնցմէ իւրաքանչիւրին մէջ ամփոփելով անհուն սէր, բարի մտածում, խաղաղութիւն, արդարութիւն եւ ի՛նչ ի՛նչ ուրիշ բարիքներ:

2007 տարուան աւարտը առիթ թող ըլլայ մեր բոլորին համար՝ վերատեսութեան ենթարկելու մեր օրերը օգտագործելու, մեզի տրամադրուած ժամանակը անցընելու կերպին վրայ: Աշխարհիկ ընթացիկ կեանքի բնական հաճոյքները իրենց կարելոր տեղը ունին մեր ժամանակէն ներս ու մենք պարտ ենք, իբրեւ հաւասարակշռուած մարդեր գոհացնել մենք մեզ այդ բնոյթի հաճոյքներով, սակայն պարտաւոր ենք նոյնպէս, իբրեւ հոգեւոր արարածներ, նոյն այդ ժամանակէն կարելոր մաս մը տրամադրել մեր հոգիներու սնունդին, մեր կեանքերու հոգեւոր մատակարարման:

Շնորհաւոր Նոր տարի եւ Սուրբ Ծնունդ:

«Մաշտոցի Արձագանգ» Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ: Խմբագիր՝ Շողիկ Թորիկեան-Պոլաճեան
Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի կամաւոր խմբակը
Ոսուցիչներ՝ Վերժին Գիւլաթանճեան, Թամար Գիլգիրեան, Յասմիկ Նաճարեան, Գարոլ Մանուկեան, Շողիկ Նաճարեան, Աշխէն Իշխանեան, Յասմիկ Գանաճեան: Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան

Դեկտեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

Դեկտեմբեր 22

Ս. Աբգար Ա. Քրիստոնեայ թագաւոր

Դեկտեմբեր 24

Ս. Դաւիթ Մարգարէ եւ Յակոբոս Տեառնեղբայր
Առաքեալ

Դեկտեմբեր 27

Ս. Պետրոս եւ Պօղոս

Դեկտեմբեր 29

Ս. Որդիք որոտման՝ Յակոբոս Առաքեալ եւ
Յովհաննէս Աւետարանիչ

Դեկտեմբեր 15

Սուրբ Յակոբ Մծբնայ հայրապետ

Առաքելական եկեղեցոյ ամենէն աւելի ժողովրդականութիւն ունեցող սուրբերէն մէկն է Սուրբ Յակոբ Մծբնացի Հայրապետը: Իր յիշատակի տօնը կանուխէն հաստատուած է Առաքելական եկեղեցոյ տօնացոյցին մէջ ու կը տօնուի ամէն տարի Դեկտեմբեր ամսուան կէսերուն, շաբաթ օրով մը: Հիմէն ի վեր, կառուցուած մեծ թիով եկեղեցիներ կոչուած են Ս. Յակոբ: Գանատայի, Լիբանանի, Սուրիոյ, Իրանի եւ Միացեալ Նահանգներու հայաշատ քաղաքներ ունին համանուն եկեղեցիներ, ուր մատաղօրհնութեամբ եւ եկեղեցական փառաշուք հանդիսութիւններով կը նշուի Սուրբ Յակոբի տօնը: Նոյն օրը, աւանդութիւն է նաեւ ընտանիքներէն ներս շնորհաւորութեան եւ անուանակոչութեան ընդունելութիւններ ընել Յակոբ անունը կրող հարազատներու եւ սիրելի անձերու համար:

Սուրբ Յակոբի կեանքը

Սուրբ Յակոբ ծնունդով ասորի էր եւ ազգական Գրիգոր Լուսաւորիչին: Անոնք միասին դաստիարակուած էին Կեսարիոյ մէջ: Ս. Յակոբ իր քարոզներով, հրաշագործութիւններով եւ ճգնաւորի խիստ կեանքով նշանաւոր եղած է: Մասնակցած է Նիկիոյ մէջ կայացած համանուն եկեղեցական ժողովին 325 թուականին: Մծբինի աթոռին համար ձեռնադրուած է եպիսկոպոս, որ գուշակուած էր Մարուգէն ճգնաւորին կողմէ: Գրած է վարդապետական ճառեր, բարոյախօսական գրութիւններ եւ մատենագրութեան մէջ ծանօթ «Ջգօն» գիրքը:

Ս. Գրիգոր նարեկացին հիացող մը եղած է Յակոբ Մծբնայ Հայրապետին, որուն նուիրած է իր ներբողական գրութիւններէն մէկը:

Սուրբ Յակոբին նուիրուած «Յաղթող եւ Սուրբ Հայրապետ» անունով գեղեցիկ շարական մը գրուած է: Այս շարականը հաւանաբար գրուած է այն դէպքին առթիւ ուր կը պատմուի թէ պարսիկ Շապուհ Բ. թագաւորը աշխարհաժաւալ իր արշաւանքներու ընթացքին կը հասնի Մծբին որ կը պաշարէ 70 օրեր շարունակ: Շնորհիւ Սուրբ Յակոբի քաղաքին ներսէն կազմակերպած միջոցառումներուն, ան անկարող կ'ըլլայ գրաւել Մծբինը: Այդ յաղթանակին առթիւ Ս. Ներսէս Շնորհալի կը ձօնէ իր այդ շարականը:

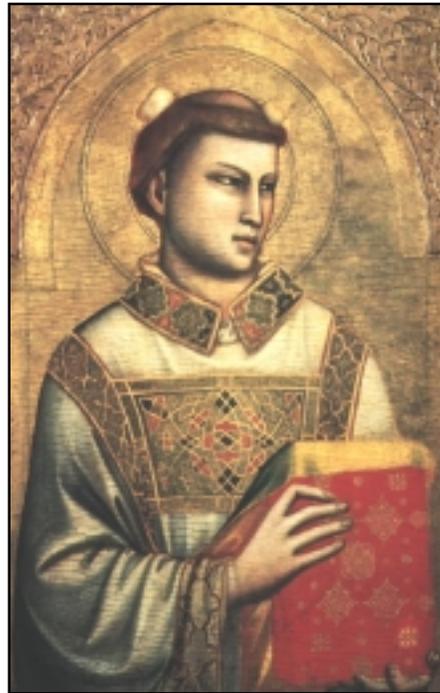
Դեկտեմբեր 1**Սուրբ Առաքեալներ
Թադէոս եւ Բարթողիմէոս**

Ամէն տարի, Նոյեմբեր ամսուան ընթացքին կը յիշատակուի Յիսուսի առաջին աշակերտներէն Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս Առաքեալներու տօնը: Այս առաքեալները Հայաստանի մէջ Քրիստոնէութեան քարոզչութիւնը սկսած են ընել Ա. դարէն սկսեալ, Յիսուսի Համբարձումէն ետք:

Իրապէս ալ, ըստ աւետարաններուն, Համբարձումէն ճիշդ առաջ, Քրիստոս իր աշակերտներուն պատուիրեց որ երթան եւ ճշմարիտ Աստուծոյ քարոզչութիւնը կատարեն ամբողջ աշխարհի մէջ:

Հայաստանը այս օրերուն կը նկատուէր կարելոր եւ բազմամարդ երկիր եւ Ս.Թադէոսի եւ Ս. Բարթողիմէոսի կը վիճակուի Հայաստանէն ներս քրիստոնէութիւնը տարածելու դժուար գործը, տրուած ըլլալով որ այդ տարիներուն Հայ ժողովուրդը բազմաստուածեան կրօն ունէր, այսինքն բազմաթիւ կուռքեր կը պաշտէր որոնցմէ իւրաքանչիւրը կը խորհրդանշէր մէկ տարբեր երեւոյթ ինչպէս գեղեցկութիւն, պտղաբերութիւն, պատերազմ, արեւ, եւայլն:

Շնորհիւ Ս. Թադէոսի եւ Ս. Բարթողիմէոսի է որ Հայաստանեայց Մայր Եկեղեցին առաքելական կը կոչուի, Յիսուսի իսկ Առաքեալներու նախաձեռնութեամբ հիմնուած ըլլալուն համար:

Դեկտեմբեր 25**Սուրբ Ստեփանոս նախավկայ**

Սուրբ Ստեփանոս քրիստոնէական հաւատքի համար նահատակուած առաջին անձն է: Անոր քաջութիւնն ու հաւատքի զօրութիւնը ազդեցիկ եղած են ամենէն մոլեռանդ հակաքրիստոնէաներուն մօտ իսկ, ինչպէս Սօղոսին, որ Ստեփանոսի մահուան ականատես ըլլալէ ետք, Դամասկոսի ճամբուն վրայ, հաւատափոխ դարձաւ, վերակոչուեցաւ Պօղոս Առաքեալ ու դարձաւ Քրիստոսի մեծագոյն քարոզիչներէն մէկը:

Սուրբ Ստեփանոսի տօնը իբրեւ եկեղեցական աւագ տօն կը յիշատակուի Դեկտեմբեր 25 ին, կանխելով Նոր Տարին ու Սուրբ Ծնունդը:

Ստեփանոս նախավկայի տօնը տօնն է նաեւ Հայց. եկեղեցոյ բոլոր սարկաւագներուն որովհետեւ ան եղած է Առաքեալներուն կողմէ ընտրուած առաջին սարկաւագներէն մէկը:

Եկեղեցական բառարան

Ժ ժ

Փամատուն

Փանատուն բառը երկու իմաստով կը գործածուի.

Առաջինը իբրև եկեղեցույ գաւիթ, այսինքն եկեղեցույ ներքին բաժինէն դուռով ու պատով առանձնացած տարածք մը ուր կը կենան բոլոր անոնք որոնք պատարագի եւ Սուրբ Հաղորդութեան խորհուրդին արժանի չեն նկատուիր:

Փամատուն բառին երկրորդ իմաստն է այն շէնքերը որ եկեղեցիի մը բակին մէջ կը գտնուին եւ ուր քարոզիչները եւ քահանաները, ինչպէս նաեւ ուրիշ պաշտօնեաներ իրենց սենեակները ունին:

Ի ի

Իսրայէլ

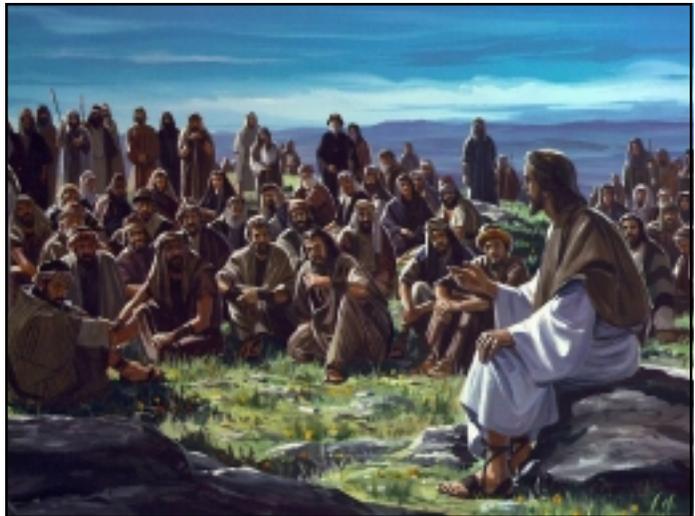
Իսրայէլ բառը եբրայերէն լեզուով կը նշանակէ «Աստուծոյ հետ կռուող»:

Այս անունը տրուեցաւ առաջին անգամ Յակոբ նահապետին որ կռուեցաւ Աստուծոյ հրեշտակին դէմ, պահանջելով անկէ որ ան օրհնէ զինք: Յակոբի նմանողութեամբ, Իսրայէլ անունին տակ ճանչցուեցան անոր յաջորդող սերունդները:

Լ Լ

Լերան քարոզը

Այս անուան տակ ծանօթ եղաւ Յիսուս Քրիստոսի ընդարձակ քարոզներէն մէկը որուն կը հանդիպինք Մատթէոսի աւետարանին մէջ, հինգերորդ, վեցերորդ եւ եօթերորդ գլուխներուն մէջ: Քրիստոսի այս քարոզը «լերան» կոչուեցաւ որովհետեւ ան կատարուեցաւ լերան մը վրայ: Յիսուս հոն բարձրացած էր տեսնելով թէ զինք մտիկ ընել ուզողներուն ու իր հետետորդներուն թիւը մեծ էր: Լերան քարոզը կը սկսի ինը «երանիներ»ով, որոնց առաջինն է «Երանի հոգիով աղքատներուն, որովհետեւ անոնց է երկնքի արքայութիւնը:»

Նոր տարուան հայկական դիմագիծը

Բոլորիս համար յստակ է թէ Նոր Տարին կը սկսի Դեկտեմբեր 31-էն Յունուար 1 լուսցող գիշերը: Սակայն հին ժամանակ, հայ ժողովուրդը ունէր Նաւասարդ կոչուող ամիսը որուն սկիզբն է որ ան կը նշէր նոր տարուան մը սկիզբը: Հետաքրքրական է թէ Նաւասարդ ամիսը չէր զուգադիպէր ձմրան եղանակին, այլ՝ աշնան, երբ տերեւները կը դեղնէին ու խաղողը կը հասուննար:

Նաւասարդ բառը ինքնին, պարթեւ իրանական լեզուով կը նշանակէ «նոր տարի»: Նաւասարդեան օրերուն հայ իշխաններն ու թագաւորները կը կազմակերպէին մարզախաղերու մրցոյթներ: Նոյն շրջանին Հայաստանի չորս կողմերէն ժողովուրդը կը հաւաքուէր Բագաւան քաղաքին մէջ ուր տեղի կ'ունենային Նաւասարդեան այդ խաղերը եւ այլ տօնակատարութիւններ: Իսկ ինչո՞ւ Բագաւանի մէջ: Որովհետեւ Բագաւանը հեթանոսական շրջանի հայ ժողովուրդին սուրբ քաղաքն էր: Այսպէս, ժողովուրդը մի քանի օրուան ընթացքին երգով, պարով, թատերախաղով, զոհաբերութիւններով եւ գուշակութիւններով կը նշէր նոր տարուան մը գալուստը:

Ներկայիս, Նոր տարուան հայ աւանդական սովորութիւն է ընտանեկան սեղանի շուրջ հաւաքուիլ եւ նոր տարին դիմաւորել «Հայր մեր»ը արտասանելով կամ երգելով, միրգերով հարուստ եւ ճոխ սեղանով մը, մաղթելով որ այդ ճոխութիւնն ու բարիքը երկարի ամբողջ նոր տարուան վրայ:

Ամանորը կրօնական տօն մը չէ: Սակայն ան անբաժան կը մնայ Սուրբ Ծննդեան տօնէն որ մեր մօտ կը յիշատակուի քիչ մը աւելի ուշ՝ Յունուար 6-ին: Այդ իսկ պատճառ աւ մաղթանքը կ'ըսէ.-

Շնորհաւոր Նոր Տարի
եւ
Սուրբ Ծնունդ

Հայաստանեայց եկեղեցին հարցումներով, պատասխաններով

Ո՞վ է սարկաւագը եւ ո՞րն է անոր պաշտօնը եկեղեցիէն ներս:

Սարկաւագները եկեղեցիէն ներս սուրբ խորանի ծառայութեան համար նշանակուած անձեր են: Անոնց համար սահմանուած աշխատանքի ուղեգիծը կ'ընդգրկէ հետեւեալ տարրերը.-

- Սպասարկել եկեղեցուց Ս. խորանին
- Աւետարանը կարդալ Ս. Պատարագի ընթացքին
- Հասցնել օգնութիւն եւ նպաստ աղքատներուն
- Հոգալ որբերուն եւ որբեւայրիներուն պէտքերը

Խօսքն Աստուծոյ

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ԿՈՂՄԷ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՆԵՐՈՒՆ

ԳՐՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ ՆԱՄԱԿԷՆ (4.1-11)

Այսպէս ուրեմն, եղբայրներ, մենք ձեզի սորվեցուցինք թէ ի՛նչպէս պէտք է ապրիլ Աստուծոյ հաճելի ըլլալու համար: Թէպէտ այդպէս կ'ապրիք արդէն, սակայն կը խնդրենք եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունով կը թելադրենք որ շարունակէք յառաջանալ ներկայ ձեր ընթացքին մէջ: Գիտէք թէ ի՛նչ պատուէրներ տուինք ձեզի Տէր Յիսուսի անունով, որովհետեւ Աստուծոյ կամքն է որ դուք սրբուիք եւ ամենեւին հեռու մնաք պոռնկութենէ: Ձեզմէ իւրաքանչիւրը թող սրբութեամբ ու պատուով ամուսնանայ: Կրթոս

ցանկութիւններու անձնատուր մի՛ ըլլաք հեթանոսներուն պէս, որոնք զԱստուած չեն ճանչնար. կամ չըլլայ որ մէկը եղբօր մը դէմ մեղանչէ անոր կինը յափշտակելով, որովհետեւ այդ բոլորին համար Տէրը իր դատաստանին մէջ անողոք պիտի ըլլայ, ինչպէս սկիզբէն ըսինք ձեզի եւ ազդարարեցինք: Միթէ Աստուած մեր պղծալից կեանքը շարունակելու՞ հրաւիրեց մեզ, թէ սրբութեամբ ապրելու: Անշուշտ թէ սրբութեամբ ապրելու: Հետեւաբար ով որ սրբութեան այս պատուէրը կ'արհամարհէ՝ մարդ մը անարգած չ'ըլլար, այլ նոյնինքն զԱստուած, որ իր Սուրբ Հոգին կու տայ մեզի:

Գալով եղբայրասիրութեան, մեր գրելուն պէտք չունիք, որովհետեւ ինքնին դուք Աստուծմէ սորված էք զիրար սիրել, ինչպէս արդէն գործնապէս ցոյց կու տաք այդ սէրը ամբողջ Մակեդոնիայի բոլոր եղբայրներուն նկատմամբ: Բայց դարձեալ, եղբայրներ, կը խնդրենք որ աւելի առատանաք ձեր սիրոյն մէջ, ջանաք հանդարտ կեանք մը վարել, միայն ձեր գործին նայիլ եւ ձեր աշխատանքի վաստակով ապրիլ, ինչպէս որ պատուիրեցինք ձեզի, որպէսզի ձեր պարկեշտ ընթացքով յարգուիք չհաւատացողներէն եւ ոեւէ մէկուն կարօտ չմնաք:

Աստուածաշունչը մանուկներու համար Յիսուսի Ծնունդը «Ա.մաս»

Օր մը հրեշտակ մը
այցելեց Մարիամ
կոչսին եւ ըսաւ՝
«Ուրախացիր,
Աստուած հետդ է,
դուն օրհնուած ես
կիներուն մէջ»:

Մարիամ, երբ լսեց այս խօսքերը, քիչ մը
մտահոգուեցաւ, ինքզինքին հարց տուաւ թէ
ի՞նչ ըսել կ'ուզէր հրեշտակը: Ապա Գաբրիէլ
հրեշտակը շարունակեց «Մի վախճար
Մարիամ, դուն պիտի ունենաս զաւակ մը

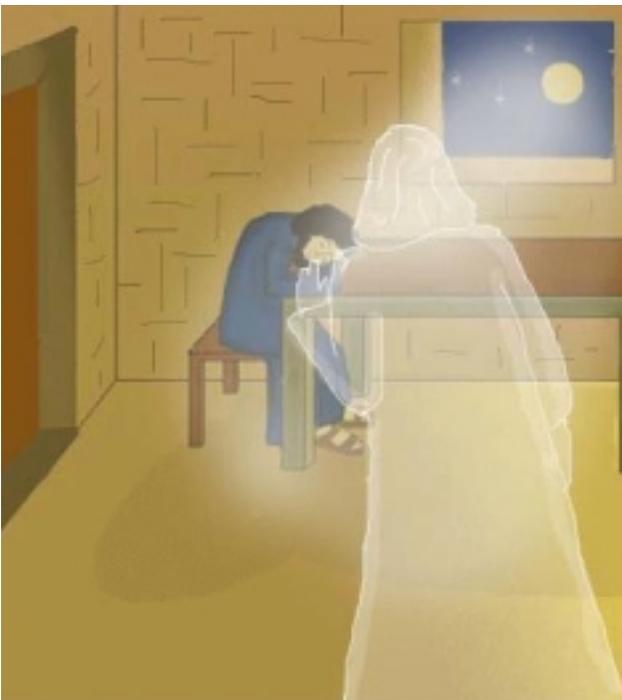
որուն անունը պիտի
դնես Յիսուս, եւ ան
պիտի կոչուի Աստուծոյ
որդի»:

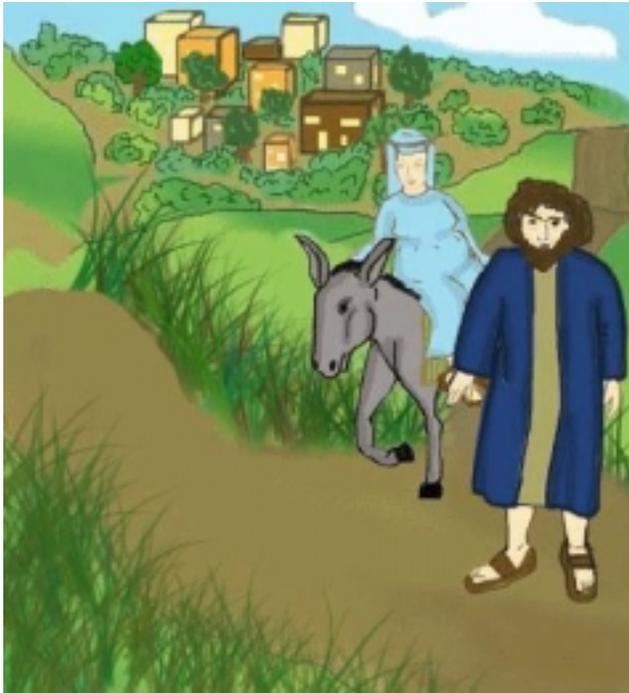

Հրեշտակը ըսաւ նաեւ որ իր զարմիկը՝ Եղիսաբէթն ալ զաւակ մը պիտի ունենայ: Մարիամ, երբ այս լսեց, անմիջապէս գնաց Եղիսաբէթին քով .

Այս բոլորը պատահեցան երբ Մարիամ նշանուած էր Յովսէփին հետ: Մինչ Յովսէփ կը մտածէր Մարիամի իրեն ըսածներուն մասին, Տիրոջ Հրեշտակը երագի մը մէջ երեւցաւ իրեն եւ ըսաւ .

- Յովսէփ, մի վախճար ամուսնանալու Մարիամի հետ: Մարիամ որդի մը պիտի ծնի եւ զայն պիտի կոչես Յիսուս, որովհետեւ անիկա իր ժողովուրդը իրենց մեղքերէն պիտի

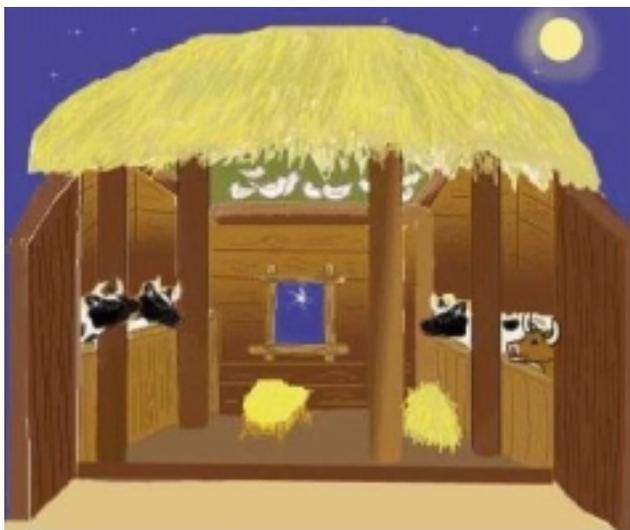

փրկէ:
 Այդ օրերուն Հոռոմի
 Օգոստոս կայսրը
 հրամայեց որ ամէն
 մարդ իր ծննդավայրը
 վերադառնայ
 ընդհանուր
 մարդահամար մը
 կատարելու համար:

Յովսէփը եւ Մարիամը, Դաւիթ թագաւորի
 ծննդավայր Բեթլեհէմ քաղաքէն էին: Թէեւ
 զաւակը շուտով պիտի ծնէր սակայն իրենք
 ստիպուած վերադարձան Բեթլեհէմ:

Բեթլեհէմ շատ մարդ կար եւ բոլոր
 պանդոկներուն սենեակները լեցուն էին ուրեմն
 ստիպուեցան ախոռի

մը մէջ
 քնանալ:

Եզակի գիրեր
Հայերէն գիրերով Sudoku

բ	գ	ը	թ	է	ա	զ	ե	դ
ե	ա	զ	բ	ը	դ	գ	թ	է
թ	դ	է	ե	գ	զ	բ	ա	ը
ա	է	դ	գ	բ	ե	թ	ը	զ
գ	զ	ե	ը	դ	թ	է	բ	ա
ը	բ	թ	զ	ա	է	դ	գ	ե
դ	ը	ա	է	թ	բ	ե	զ	գ
է	ե	բ	ա	զ	գ	ը	դ	թ
զ	թ	գ	դ	ե	ը	ա	է	բ

	է			բ			ե	
	ե	թ			ը	բ	զ	
դ	բ		ե				գ	թ
ը		ե		է	ա			
		դ				գ		
			դ	թ		զ		ե
է	զ				բ		թ	ա
	դ	ա	գ			ը	բ	
	ը			զ			է	

Նախորդ «Եզակի գիրեր» ուն լուծումը

Ամբողջացուր քառակուսիները գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ,
- ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- ինեակ քառակուսիի մէջ

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նույններ ամսուան պատասխանները

Մանկապարտէզի անկիւն
արեւելքէն, Երուսաղէմ, աստղը,
երկրպագելու, Հերովդէս, Վրդովեցաւ,
աւագ, ուսուցիչները, Քրիստոսը, Բեթլեհեմ

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. ա. Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերան
2. գ. Նույններ 10
3. Ոսկեբերան
4. գ. Հրեշտակներու մասին
5. Էմմանուէլ
6. գ. Անդրէաս եւ Փիլիպպոս
7. գ. Արեւելք
8. Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ
9. ա. Հարուստը
10. որբերուն եւ աղքատներուն

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

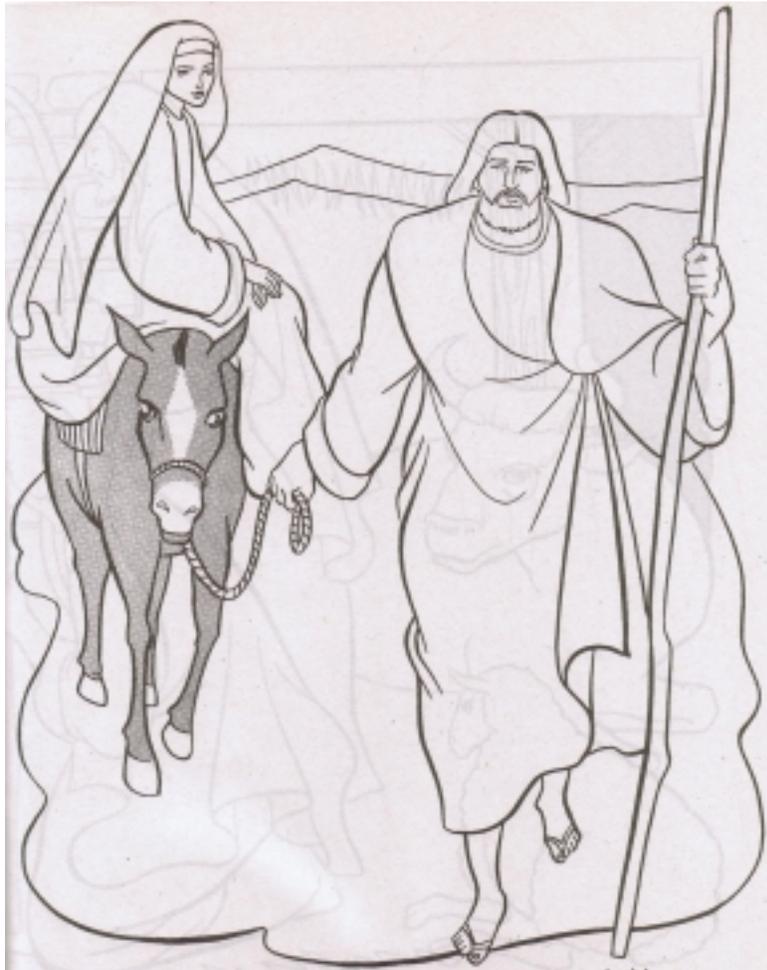
1. դ. Ամենայն Սրբոց
2. ա. Նույններ 1
3. Աստուած մեզի հետ
4. Դեսպան կամ պատգամաւոր

5. Գաբրիէլ
6. ա. Նույններ 17
7. Թեմ
8. բ. Ագաթանգեղոս
9. ա. Ա.
10. գ. Ղուկաս 12.16-21

Երկրորդականի անկիւն

1. բ. Նույններ 19
2. դ. Նույններ 21
3. Գաբրիէլ
4. Դեսպան, Պատգամաւոր, Սուրհանդակ, Առաքեալ
5. ա. Սերովբէ բ. Քերովբէ
6. ա. Եսայի 7.14
7. գ. Ղուկաս
8. ա. Դեկտեմբեր 1
9. դ. Դեկտեմբեր 15
10. բ. 50

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ր ըստ Ղուկասի Աւետարանին 2.1, 3-5
Օգոստոս, մարդահամարը, ծննդավայր, Դաւիթի,
Նազարէթ, Բեթլեհէմ,

Այդ Օրերուն ----- կայսր հրամանագիր հանեց: իր
կայսրութեան սահմաններուն մէջ գտնուող բոլոր բնակիչներուն
----- կատարելու: Ամէն մարդ իր ----- քաղաքը
կ'երթար իր անունը արձանագրել տալու համար: Յովսէփ,
----- ցեղէն եւ ազգատոհմէն ըլլալուն համար,
Քալիլեայի ----- քաղաքէն ելաւ, եւ իր անունը
արձանագրել տալու համար գնաց Հրէաստանի -----
քաղաքը, Դաւիթ թագաւորին ծննդավայրը: Իրեն կ'ընկերանար
իր նշանածը՝ Մարիամ, որ յղի էր:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Ծաբթուան ո՞ր օրը Սուրբ Յակոբ կրնայ ըլլալ:
 Ա.- Չորեքշաբթի
 Բ.- Ուրբաթ
 Գ.- Ծաբաթ
 Դ.- Կիրակի

6.- Մոգերը ի՞նչ նուէրներ բերին Յիսուսի
 Ա.- Ոսկի, արծաթ եւ պրոնզ
 Բ.- Ոսկի, կնդրուկ եւ զմուռս
 Գ.- Գառնուկ, ուլիկ եւ շնիկ
 Դ.- Խաղալիքներ

2.- Յիսուսի ո՞ր երկու առաքեալները Հայաստան գացին:
 Ա.- Պետրոս եւ Անդրէաս
 Բ.- Թադէոս եւ Բաթողիմէոս
 Գ.- Յակոբոս եւ Յովհաննէս
 Դ.- Մատթէոս եւ Թովմաս

7.- Յիսուս ո՞ր ծնաւ:
 Ա.- Պալատին մէջի
 Բ.- Պանդոկին մէջ
 Գ.- Հիւանդանոցին մէջ
 Դ.- Մսուրին մէջ

3.- Որո՞նք Յիսուս Մանուկին աստղը տեսան արեւելքի մէջ:
 Ա.- Հրեշտակները
 Բ.- Հովիւները
 Գ.- Մոգերը
 Դ.- Գիւղացիները

8.- Մենք ե՞րբ կը տօնենք Յիսուսի Ծնունդը:
 Ա.- Յունուար 6
 Բ.- Դեկտեմբեր 25
 Գ.- Յունուար 1
 Դ.- Դեկտեմբեր 31

4.- Յիսուս ո՞ր քաղաքին մէջ ծնաւ:
 Ա.- Գանատա
 Բ.- Երուսաղէմ
 Գ.- Բեթլեհեմ
 Դ.- Նազարէթ

9.- Մենք ե՞րբ կը տօնենք Յիսուսի մկրտութիւնը:
 Ա.- Յունուար 6
 Բ.- Դեկտեմբեր 25
 Գ.- Յունուար 1
 Դ.- Դեկտեմբեր 31

5.- Հերովդէս ի՞նչ պատուիրեց մոգերուն:
 Ա.- Յիսուսի սպաննեցէք
 Բ.- Յիսուսին քովս բերէք
 Գ.- Ոչինչ
 Դ.- Գտէք Յիսուս մանուկը որպէսզի ես ալ գամ ու երկրպագեմ իրեն

10.- Յիսուս քանի՞ տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ:
 Ա.- 8 օրուայ
 Բ.- 40 օրուայ
 Գ.- 1 տարեկան
 Դ.- 30 տարեկան

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Սուրբ Յակոբը:

- Ա.- Ծաբաթ Դեկտեմբեր 8
- Բ.- Կիրակի Դեկտեմբեր 9
- Գ.- Ծաբաթ Դեկտեմբեր 15
- Դ.- Կիրակի Դեկտեմբեր 16

2.- Սուրբ Յակոբ ո՞ր քաղաքին հայրապետն էր:

- Ա.- Մծբին
- Բ.- Տարօն
- Գ.- Վաղարշապատ
- Դ.- Կարս

3.- Ո՞վ էր Հոռոմի կայսրը երբ Յիսուս ծնաւ:

- Ա.- Օգոստոս
- Բ.- Յուլիոս
- Գ.- Ներոն
- Դ.- Յունիս

4.- Ո՞վ շարական մը գրած է Սուրբ Յակոբին նուիրուած:

- Ա.- Ս. Գրիգոր Նարեկացի
- Բ.- Ս. Ներսէս Ընորհալի
- Գ.- Ս. Գրիգոր Տաթեւացի
- Դ.- այս տեսակի շարական չկայ

5.- Հայաստանեայց եկեղեցին ի՞նչ կը տօնէ Դեկտեմբեր 25 ին:

- Ա.- Ս. Ծնունդ
- Բ.- Կաղանդ
- Գ.- Ոչինչ
- Դ.- Ս. Ստեփանոս Գախավկայ

6.- Ո՞ր Աւետարանին մէջ կը կարդանք Յիսուսի քարոզած ինը Երանիներուն մասին:

- Ա.- Մատթէոս
- Բ.- Մարկոս
- Գ.- Ղուկաս
- Դ.- Յովհաննէս

7.- Ո՞ր Հրեայ թագաւորին ծննդավայրն էր այն քաղաքը ուր Յիսուս ծնաւ:

- Ա.- Սաւուղ
- Բ.- Դաւիթ
- Գ.- Սողոմոն
- Դ.- Ռոբոլամ

8.- Ո՞ր հրեշտակը աւետեց Ս. Մարիամ կոյսին:

9.- Յովսէփ եւ Մարիամ ո՞ր քաղաքէն դէպի Բեթլեհէմ ճամբորդեցին:

10.- Ի՞նչ կոչուեցաւ Եղիսաբեթի զաւակը որ Յիսուսէն 6 ամիս մեծ էր:

----- Մ-----

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

1.- Անգլերէնով ի՞նչ կը կոչենք Սուրբ

Յակոբը:

Ա.- Sourp Hagop of Mdzpin

Բ.- Saint James of Nisibis

Գ.- Sourp Hagop of Nisibis

Դ.- Saint James of Mdzpin

2.- Ո՞ր կը գտնուի Սուրբ Թադէի վանքը ուր թաղուած է Թադէոս Առաքեալ:

Ա.- Հայաստան

Բ.- Իրան

Գ.- Ազրայէջնան

Դ.- Ղարաբաղ

3.- Դեկտեմբերի մէջ յիշատակուող ո՞ր Սուրբը ականատես եղաւ Ս. Ստեփանոսի նահատակութեան:

Ա.- Ս. Աբգար թագաւոր

Բ.- Ս. Պետրոս

Գ.- Ս. Պօղոս

Դ.- Ս. Յակոբոս Առաքեալ

4.- Ո՞ր տիեզերական ժողովին գրուեցաւ «Հաւատամք»ը:

Ա.- 325 Նիկիոյ

Բ.- 381 Կոստանդնուպոլսոյ

Գ.- 431 Եփեսոսի

Դ.- 451 Քաղկեդոնի

5.- Հետեւեալներէն ո՞վ ներկայ էր Նիկիոյ 325 թուականի տիեզերական ժողովին:

Ա.- Ս. Աբգար թագաւոր

Բ.- Ս. Պետրոս

Գ.- Ս. Պօղոս

Դ.- Ս. Յակոբ Մծբնայ հայրապետ

6.- Ո՞ր կը կարդանք Ս.

Ստեփանոսի նահատակութեան մասին:

Ա.- Մատթէոս

Բ.- Մարկոս

Գ.- Ղուկաս

Դ.- Առաքեալներուն Գործերը

7.- Ըսէ՛ մէկ բառով «Աստուծոյ հետ մարտնչող»

8.- Նաւասարդը ե՞րբ կը տօնուէր:

Ա.- Յունուար 1 ին

Բ.- Մարտ 1 ին

Գ.- Օգոստոս 1 ին

Դ.- Օգոստոս 11 ին

9.- Առաքեալները առաջին անգամ քանի՞ սարկաւազ ընտրեցին:

Ա.- 1

Բ.- 3

Գ.- 7

Դ.- 11

10.- Ըստ Եփեսացիներուն 6.8 ին իւրաքանչիւր մարդ իր ըրած բարիքին փոխարէնը որմէ՞ պիտի ստանայ:

Կարճ լուրեր Կիրակնօրեայէն

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»Ի

ներկայ եւ նախկին թիւերը կը գտնուին նաեւ
համացանցի վրայ հետեւեալ հասցէով
www.sourphagop.org/mashdots

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Նոյեմբեր ամսուան մասնակցողները

Մանկապարտէզ

Հրակ Պանքեան, Լիլի Չինչինեան, Սելենա Կարապետեան, Ալիս
Մելքեան, Սահակ Մելքեան, Յակոբ Քեպօանճեան, Անդրանիկ
Նասոյեան

Անսխալ պատասխանողներ

Տանիէլ Տօնապետեան, Լորա Տօնապետեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն

Փաթիլ Կարապետեան, Քրիսթօֆըր Արմութլու, Սեակ Դաւիթեան, Կլօրիա
Կարապետեան, Խշիշեան Արշակ, Խշիշեան Ռիթա, Քարինա
Քիւփելեան, Ճեսիքա Մաթոսեան:

Անսխալ պատասխանողներ

Սեակ Պապիկեան, Մհեր Պանքեան

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն

Արազ Գեպօանճեան, Կասիա Արմութլու, Ալեք Կարապետեան, Մհեր
Մաթոսեան, Սեան Մելքեան, Լորի Չինչինեան, Կարինէ
Կարապետեան, Սերժ Դաւիթեան, Նանար Եագուպեան:

Անսխալ պատասխանողներ

Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպօանճեան, Ներսէս Նասոյեան

Երկրորդականի անկիւն

Ռոզալին Չինչինեան, Հրայր Մաթոսեան, Գրիգոր Մաթոսեան, Սեդրակ
Մամիրոյեան